

Vaše listy v koši nekončia...

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

ďakujeme vám za dôveru, ktorú ste nám preukázali zaslaním vašich listov do kampane Zber strachu. Na základe vašich príbehov sme spracovali dokument *Súhrn problémov zo zaslaných podnetov ku kampani Zber strachu*, ktorý sme predniesli ministrom školstva na stretnutí dňa 20. apríla 2015. Pán minister ponúkol učiteľom svoju pomoc.

<http://sku.sk/clanok-251-slovenska-komora-ucitelov-predstavila-ministrovi-skolstva-kampan-zber-strachu.html#readmore> .

Príspevky, inšpirované vašimi podnetmi z kampane, predniesli za SKU prezidentka PaedDr. Mária Barancová a Mgr. Vladimír Crmoman na *2. konferencii Nových školských odborov o mobbingu a bossingu v slovenskom školstve*, ktorá sa konala dňa 4. mája 2015.

<https://nsodbory.wordpress.com/2015/05/06/epidemia-strachu/>

Sú dva spôsoby, ako sa brániť a riešiť problém mobbingu a bossingu – kolektívny a individuálny.

1. kolektívna obrana: Prostredníctvom odborovej organizácie na pracovisku, ktorá má povinnosť obhajovať oprávnené záujmy svojich členov. Zástupcovia zamestnancov sú chránení Zákonníkom práce podľa § 240 (7), (8) . Tento typ obrany je najúčinnější.

2. individuálna obrana: Ak sa rozhodnete pre individuálny postup, ponúkame Vám súhrn zistených problémov spolu s kontaktmi na inštitúcie, na ktoré môžete poslať vašu sťažnosť. Krajnou možnosťou v prípade dostatočných preukázateľných dôkazov je riešiť spor v trestnoprávnej rovine či súdnou cestou.

V prípade záujmu (ak si želáte, aj so zachovaním vašej anonymity) SKU vo svojom mene postúpi vaše listy príslušným inštitúciám. V tom prípade nás (opäť) kontaktujte a prosíme vás aj o zaslanie vyplneného tlačiva *Súhlas so spracúvaním osobných údajov* na adresu komoraucitelov@gmail.com.

Na koho sa obrátiť...

Ak boli porušené vaše základné ľudské práva, napríklad:

Bránenie vyjadreniu názoru na poradách, verejných stretnutiach.

Zabránenie vstupu do školy.

Obráťte sa na:

Verejný ochranca práv <http://www.vop.gov.sk/kontakt>, Slovenské národné stredisko pre

ľudské práva <http://www.snslp.sk/#menu=1612>

Ak ste odhalili systémové chyby v legislatíve, napríklad:

Manipulácia volieb do rady školy zo strany zriaďovateľa alebo riaditeľa.

Riaditelia sú vo funkcii príliš dlho (aj viac ako 20 rokov), počet funkčných období nie je obmedzený.

Slabá ochrana pedagogických zástupcov v rade školy: po poukázaní na problémy v škole nasleduje bossing, ba dokonca účelová výpoveď.

Nedostatočný počet miest v MŠ vedie k úplatkom za prijatie dieťaťa.

Obráťte sa na:

MŠVVaŠ kami@minedu.sk, verejný ochranca práv <http://www.vop.gov.sk/kontakt>

Ak riaditeľ nedodržiava zákon voči zamestnancom, napríklad:

Nútené dodatočné nahrádzanie neodúčených hodín, aj keď išlo o prekážku v práci zo strany zamestnávateľa (neprítomnosť triedy).

Triednické hodiny sú súčasťou rozvrhu napriek tomu, že sú od roku 2011 zrušené.

Manipulácia s dovolenkami.

Nie sú stanovené kritériá na rozdeľovanie pohyblivej zložky mzdy: odmeny a osobné ohodnotenie.

Kamery v neverejných priestoroch škôl bez súhlasu dotknutých osôb.

Nevyplácanie nárokovateľných príplatkov, napr. kreditový príplatok, príplatok za smennosť, príplatok po zaradení do adaptačného procesu, nepreplácanie náhradného voľna, odučených hodín nad zákonom určený úväzok.

Nevydávanie platových dekrétov niekoľko rokov dozadu.

Pri zníženom úväzku riaditeľ požaduje rozsah výkonu ako pri plnom úväzku.

Zaradenie učiteľov do nižšej platovej triedy napriek získanej kvalifikácii a absolvovanému DPŠ.

Obráťte sa na:

Národný inšpektorát práce <http://www.safework.gov.sk/?t=2&s=18&ins=ba>,

Ak za uvedenými prípadmi bude aj diskriminačný prvok tak aj na Slovenské národné stredisko pre ľudské práva <http://www.snslp.sk/#menu=1612>, MŠVVaŠ kami@minedu.sk

Ak ste odhalili korupciu, klientelizmus, napríklad:

Po upozorneniach na nedodržiavanie finančnej disciplíny nasledujúci bossing.

Dodatočné svojvoľné zasahovanie do zápisníc z porád zo strany riaditeľa.

Neprehľadné toky financií.

Nedostatočná kontrola v školských jedálňach (výdaj menších porcií, vynášanie potravín).

Klientelizmus/rodinkárstvo zo strany zriaďovateľa alebo riaditeľa školy (presadzovanie rodinných príslušníkov do vedúcich funkcií v školách, ktorí často nespĺňajú predpísanú kvalifikáciu a sú zvýhodňovaní oproti ostatným zamestnancom).

Zriaďovatelia nekvalifikovane zasahujú do chodu školy a práce riaditeľov, ich zasahovanie často vedie k porušovaniu zákonnosti.

Riaditeľ vyplácal zamestnancom odmeny 100 – 300 eur, ktoré následne od nich žiadal späť. Rada školy podala návrh na odvolanie riaditeľky pre závažné pochybenia a porušovania predpisov, zriaďovateľ namiesto riešenia problémov odvolal radu školy.

Obráťte sa na:

MŠVVaŠ kami@minedu.sk, <https://www.minedu.sk/eduoko-proti-korupcii/>,
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva <http://www.snslp.sk/#menu=1612>

Od 1.januára 2015 nadobudol účinnosť nový zákon o oznamovaní protispoločenskej činnosti č.307/2014, ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2014-307>. V zmysle tohto zákona je možnosť požiadať o ochranu Národný inšpektorát práce <http://www.safework.gov.sk/?t=2&s=18&ins=ba>

Ak na pracovisku zažívate bossing, mobbing, napríklad:

Šikanovanie nepohodlných riaditeľov škôl zriaďovateľom.

Šikanovanie neúspešných kandidátov na pozíciu riaditeľa po voľbách zvoleným riaditeľom.

Šikanovanie pedagogických zamestnancov vedením školy.

Šikanovanie pedagogických zamestnancov (slovné a fyzické napádanie) zo strany rodičov.

Prepustenie nepohodlného zamestnanca, udávajú sa obvykle organizačné dôvody a zrušenie pracovnej pozície.

Poškodzovanie dobrého mena učiteľa, spochybňovanie jeho práce pred rodičmi a žiakmi.

Konanie a nátlak riaditeľa vedúce k podaniu výpovede zo strany zamestnanca:

- manipulácia s učiteľmi: presuny na iné pracoviská, znižovanie úväzku, ponúknutie nižšej pozície,
- odňatie nenárokateľných zložiek platu bez udania dôvodu,
- nerovný prístup k zamestnancom (zákaz ďalšieho vzdelávania, výletov a exkurzií),
- nedôvera zo strany vedenia školy voči pedagogickým zamestnancom (vyžadujú predkladanie domácich príprav, pracovných listov),
- vytvorenie nepriateľskej atmosféry v pedagogickom zbore voči jednotlivcom,
- podnecovanie zamestnancov k nepriateľskému správaniu voči jednotlivcom.

Obráťte sa na:

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva <http://www.snslp.sk/#menu=1612>, v prípade mobbingu na riaditeľa školy, využite pomoc mediátora.

Aby to nezašlo tak ďaleko....

Najhoršou možnou reakciou na akékoľvek šikanovanie je pasívne vyčkávať a dúfať, že sa situácia sama od seba zlepší. Naopak, šikana má tendenciu stupňovať sa. Preto sa treba od prvého náznaku mobbingu či bossingu účinne brániť. Ak sa rozhodnete riešiť Váš problém pokusom o zmier a potrebujete sa poradiť, obráťte sa na našu mediátorku, PaedDr. Jarmilu Javorkovú, mailom na adresu javorkovaja@gmail.com alebo telefonicky na číslo 0905 423 790.